FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura	
Codi	33088
Nom	Societat, població i territori
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1104 - Grau CC.Ambientals	Facultat de Ciències Biològiques	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1104 - Grau CC.Ambientals	137 - Societat, població i territori	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
LOPEZ FERRI, PEDRO JOSE	330 - Sociologia i Antropologia Social
PORTUGUES MOLLA, IVAN	195 - Geografia

RESUM

L’assignatura aborda els aspectes principals de les relacions entre el medi ambient i les estructures i els canvis socials, així com la població i les seves formes d’ocupació del territori com a factor clau de la problemàtica medioambiental.

Es pretén que els/les estudiants adquerisquen coneixements i desenvolupen capacitat de reflexió i acció sobre les dimensions socials, demogràfiques i territorials del desenvolupament i la sostenibilitat, sobre els límits imposats per la natura al desplegament de la presència humana sobre el planeta, sobre les petjades ecològiques en el territori dels assentaments de població i les seves activitats econòmiques i socials, i sobre la interacció societat-medi ambient.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1104 - Grau CC.Ambientals

- Capacitat de reflexió i d'acció sobre percepcions socials, conflictes i efectes sobre l'estructura i el canvi social sobre els problemes ambientals.
- Capacitat per interpretar processos territorials a diverses escales.
- Capacitat de valoració del medi i de la qualitat ambiental.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Coneixement de les relacions entre la població, la problemàtica ambiental i els processos d'estructuració i canvi social, així com de les seves percepcions col·lectives.

- Interpretació dels processos territorials.

- Coneixement dels principis del desenvolupament sostenible i de la seva incorporació en l'àmbit socio-econòmic.

- Coneixement i capacitat de reflexió dels factors demogràfics i la seva repercussió sobre els problemes del medi ambient i del desenvolupament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PRIMERA PART: POBLACIÓ I TERRITORI

Introducció: Societat, població i territori
1. Població i Territori. Dinàmica i estructura de la població
- La població mundial: una aproximació introductòria
- Contrastos territorials i temporals en el creixement de la població
- Concepte i components de l'estructura i la dinàmica de la població
- El creixement natural. La mortalitat. La fecunditat i la natalitat
- Desenvolupament i transició demogràfica
- Els moviments migratoris

2. Població i Territori. Models Territorials
Espais urbans
- El procés d'urbanització: etapes, factors explicatius i conseqüències
- La ciutat dispersa, característiques, causes i conseqüències; el seus impactes mediambientals
- Urbanització i països en desenvolupament

Espais rurals
- Agricultura, medi ambient i espais rurals en els països del Sud
- Transformacions en els territoris rurals dels països del Nord

3.Població i recursos naturals
- Els límits del creixement: Malthusianisme, neomalthusianisme i antimalthusianisme
- Teories econòmiques i medi ambient
- Producció, distribució i esgotament de recursos

2. SEGONA PART: SOCIETAT I MEDI AMBIENT

4. Societat i medi ambient. Percepció social dels problemes ambientals i canvi cultural
- Coneixement comú i coneixement científic sobre la realitat ontològica: geo-bio-psico-social-cultural
- Ciència simplificadora versus ciència de la complexitat
- Antropocentrisme i ecocentrisme
- Opinions sobre el medi ambient i la posició social
- Lacció ambiental: el sectoralisme ambiental i la fragilitat pràctica del consens ambientalista

5. Desenvolupament, sostenibilitat i canvi global
- Sostenibilitat i equitat: petjada ecològica.
- Altres indicadors del desenvolupament i la sostenibilitat.
- Perspectiva i límits de la modernització ecològica.
- Canvi social en la societat post-carboni i la dinàmica social mundial més enllà dels límits al creixement

6. Medi ambient, estructura i canvi social
- Consum i sostenibilitat
- Sostenibilitat urbana
- Conflicte socioambiental: economia política del medi ambient, societat del risc, accés als recursos naturals i desigualtat social

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula informàtica	6,00	100
Pràctiques en aula	6,00	100
Tutories reglades	3,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	35,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

- Presentació en l'aula dels continguts teòrics més importants i amb més dificultat, mitjançant l'exposició del professorat, complementant amb preguntes i debat amb els/les estudiants.

- Classe pràctica d'informàtica: El/les estudiants realitzaran de forma obligatòria una sèrie d'exercicis lligats a l'anàlisi quantitativa i qualitativa de dades demogràfiques. Això els permetrà interpretar i entendre les actuals dinàmiques poblacionals i les principals problemàtiques demogràfiques, sòcio-econòmiques i ambientals associades. Aquests exercicis de caràcter teoricopràctic complementaran els continguts teòrics explicats i serviran de base per a la generació de debats a l'aula.

- Tutories en grup: Debat de temes tractats a l'aula.

- Tutories individuals per a l'aclariment de dubtes de la teoria o de les pràctiques i els treballs.

AVALUACIÓ

Les proves objectives, consistents en un o més exàmens de la part teòrica de l'assignatura (preferentment s'hi realitzaran dos exàmens teòrics lligats als continguts de la primera i segona part de l'assignatura, respectivament) tindran un **valor del 60%** sobre la qualificació final.

Els exercicis pràctics obligatoris tindran un **valor del 40%** sobre la qualificació final.

Per tal d'aprovar l'assignatura, serà necessari que els/les estudiants obtinguen almenys una nota de 5 sobre 10 punts a l'examen (o exàmens) de la part teòrica. Només en aquest cas els/les estudiants podran fer mitjana amb les qualificacions del bloc pràctic per a determinar la nota final.

En el suposat que el/la estudiant no haja lliurat els exercicis pràctics obligatoris en els terminis indicats pel docent, no podrà presentar-se a en cap cas a l'examen o exàmens teòrics de primera convocatòria. Sí podrà realitzar un examen de tipus teoricopràctic en segona convocatòria.

Per a sol·licitar l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura l'alumne ha de tenir en compte que haurà d'haver realitzat les activitats obligatòries de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARANGO, J. (2005): La población mundial, en ROMERO, J. (Coord.), Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado, Madrid, Ariel, pp. 55-99
- REQUES, P. (2001): Población, recursos y medio ambiente. ¿El final de los mitos?. Santander, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Cantabria, 84 pp.
- GARCÍA, Ernest (2007): Medio ambiente y sociedad: la civilización industrial y los límites del planeta. Madrid, Alianza Ed.
- GÓMEZ BENITO, C. y LUQUE PULGAR, E. (2004): Medio ambiente y sociedad: Guía didáctica 60107GD01A01. Madrid, UNED.
- GARCÍA, E. (2006): El cambio social más allá de los límites al crecimiento: un nuevo referente para el realismo en la sociología ecológica". Aposta- Revista de Ciencias Sociales, Revista Digital, http://www.apostadigital.com/revistav3/hemeroteca/egarcia.pdf.
- SACHS, J. (2008): Economía para un mundo abarrotado. Barcelona, Debate, 527 pp.
- THUMERELLE, J. P. (1997): Las poblaciones del mundo. Madrid, Cátedra, 427 pp.
- Del Romero, L. El arte de vivir en la España vaciada. Madrid: Fuhem.

Complementàries

- Cabrejas, M. y E. Garcia: València, l'Albufera, l'horta: medi ambient i conflicte social. València, Universitat de València, 1997.
- Diamond, J. M.: Colapso: por qué unas sociedades perduran y otras desaparecen. Barcelona, Debate, 2006
- Heinberg, R.: Se acabó la fiesta. Benazque, Barrabés, 2006.
- Latouche, S.: Sobrevivir al desarrollo: De la descolonización del imaginario económico a la construcción de una sociedad alternativa. Barcelona, Icaria, 2007.
- Mies, M. Y V. Shiva.: La praxis del ecofeminismo. Biotecnología, consumo y reproducción. Barcelona, Icaria, 1997.

- Novo, M. (coord.) (2007).: Mujeres y Medioambiente. Los caminos de la visibilidad. Madrid, Catarata, 2007.
- BAUDELLE, G. (2000): Géographie du peuplement. Paris, A. Colin, 192 pp.
- EHRLICH, P. y EHRLICH, A. (1994): La explosión demográfica. El principal problema ecológico, Barcelona, Salvat, 334 pp
- LE BRAS, H. (1997): Los límites del planeta. Mitos de la naturaleza y de la población. Madrid, Ariel, 256 pp.
- LIVI BACCI, M. (1990): Historia mínima de la población mundial. Barcelona, Ariel, 222 pp. (Nueva edición: Crítica, 2009)
- MALTHUS, TH. R. (1798): Primer ensayo sobre la población. Madrid, 1966, Alianza Editorial, 317 pp.
- MEADOWS, D. et al. (2006): Los límites del crecimiento 30 años después. Barcelona, Galaxia, 514 pp.